

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет права та економіки
Кафедра державно-правових дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЕКСПЕРТИЗИ

Галузь знань _____ 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність _____ 262 «Правоохоронна діяльність»
Назва освітньої програми _____ Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail:
доцент кафедри державно-правових дисциплін к.ю.н., доцент Згама Антоніна Олександрівна	066-380-08-57	zghama@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Правове забезпечення економічної діяльності та експертизи» є навчальною дисципліною, яка розкриває загальну картину економічної (господарської, підприємницької, комерційної) діяльності, як з практичної точки зору, так із наукової та навчальної, а також систему нормативно-правових актів, що регулюють цю сферу діяльності, включаючи економічну експертизу.

Знання правових основ економічної (господарської) діяльності має важливе значення для студентів вищих навчальних закладів, що пов'язують свою подальшу професійну діяльність з забезпеченням суспільного правопорядку, в т.ч. правового господарського порядку, зокрема, на підставі сформованих уявлень про ті чи інші сфери економічної діяльності – фінансову діяльність, підприємництво, зовнішньоекономічну діяльність тощо.

Метою «Правового забезпечення економічної діяльності та експертизи» як навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичного розуміння нормативного змісту економічної діяльності, її видів і форм, ролі в житті суспільства і держави; окремих її інститутів, вивченні та практичного застосування норм чинного законодавства у сфері економічної діяльності та експертизи. Знання правових засад економічної діяльності та експертизи – це важлива передумова прийняття обґрунтованих рішень у сфері фінансової, господарської, банківської, аудиторської діяльності, грошового обігу та розрахунків, зовнішньоекономічної діяльності та інших сферах, які є предметом даної дисципліни.

Завданням дисципліни «Правове забезпечення економічної діяльності та експертизи» є вивчення: основних правових та організаційних положень господарської, фінансової, банківської та зовнішньоекономічної діяльності, грошового обігу та розрахунків; правових засад державного управління та контролю у сфері економіки; правового регулювання податків; організаційно-правових основ економічної експертизи; формування вмінь і навичок роботи з нормативними актами з окреслених питань, їх порівняльно-правового аналізу та використання в практичній діяльності; застосування набутих теоретичних знань у вирішенні практичних завдань та конкретних професійних ситуацій у сфері економіки; здійснення аналізу інформації про різні аспекти економічної діяльності.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення економічної діяльності та експертизи» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП) як «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право України», «Цивільне право України»; оволодіння навичками опрацювання наукових та нормативно-правових джерел правового регулювання економіки, а також національного галузевого законодавства; вміння аналізувати правові норми у сфері господарювання на предмет їх відповідності міжнародно-правовим стандартам.

2. ВИМОГИ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ

У процесі реалізації програми дисципліни «Правове забезпечення економічної діяльності та експертизи» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

Навчальна дисципліна «Правове забезпечення економічної діяльності та експертизи» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання** (РН), передбачених освітньою програмою:

РН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх визначення з курсу, зміст предмету «Правове забезпечення економічної діяльності та експертизи» та його структуру, особливості його норм та інститутів.

2. Описувати: конкретні правові явища, знати та вміти правильно застосовувати відповідне законодавство.

Розуміння: якісних змін та оновлень, що відбуваються на сучасному етапі.

3. Визначення: останніх змін та доповнень, внесених в чинне законодавство.

4. Пояснювати: зміст нормативно-правових актів.

Вміння:

5. На рівні відтворення – правильно оцінювати сутність та зміст конкретних правових явищ (ситуацій), орієнтуватися в чинному законодавстві;

6. На творчому рівні – використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати правові явища, формувати наукові пошуки.

Навички:

7. Упорядковувати набуті знання у вигляді виконання індивідуальних завдань.

8. Використовувати набуті знання у галузі права, загальних засад методології професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14 / 6	14 / 6	92 / 108	3	6	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам.роб.		лекц.	прак	сам.роб.
Тема 1. Поняття, джерела правового регулювання та легалізації економічної (господарської) діяльності.	18	2	2	14	16	1	1	14
Тема 2. Суб'єкти економічної (господарської) діяльності	18	2	2	14	16	1	1	14
Тема 3. Правовий режим майна суб'єктів господарювання	18	2	2	14	20	2	2	16
Тема 4. Правове регулювання управління державним (комунальним) майном та приватизації	18	2	2	14	16	-	-	16
Тема 5. Правове регулювання ціноутворення, розрахунків та фінансової діяльності у сфері господарювання	16	2	2	12	16	-	-	16
Тема 6. Зовнішньоекономічна діяльність у сфері господарювання	16	2	2	12	20	2	2	16
Тема 7. Правові засади здійснення економічної експертизи	16	2	2	12	16	-	-	16
<i>Усього годин</i>	120	14	14	92	120	6	6	108

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізі інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Тема 1. Поняття, джерела правового регулювання та легалізації економічної (господарської) діяльності. Економічна сутність, значення і родова належність господарської діяльності. Види господарської діяльності. Легалізація господарської діяльності. Державна реєстрація суб'єктів господарювання. Ліцензування господарської діяльності. Дозвільна система у сфері господарської діяльності. Поняття і види джерел правового регулювання економічної (господарської) діяльності.	2	1
Тема 2. Суб'єкти економічної (господарської) діяльності	2	1

<p>Поняття та види суб'єктів господарювання. Поняття та види підприємств. Правовий статус громадянина як суб'єкта господарювання. Поняття, види та історія виникнення господарських товариств. Правовий статус господарських об'єднань, холдингів та торгово-промислових палат. Правовий статус виробничих, в тому числі сільськогосподарських кооперативів. Правовий статус біржових організацій та інших особливих суб'єктів.</p>		
<p>Тема 3. Правовий режим майна суб'єктів господарювання Поняття та види правового режиму майна господарських організацій. Цінні папери як об'єкт майнових прав суб'єктів господарювання. Право власності в Україні: поняття, підстави виникнення, форми власності та форми права власності. Право господарського відання та оперативного управління. Способи захисту майнових прав в господарських відносинах.</p>	2	2
<p>Тема 4. Правове регулювання управління державним (комунальним) майном та приватизації Правові засади, принципи та система управління державним майном. Поняття, суб'єкти та об'єкти приватизації державного та комунального майна. Способи приватизації. Стадії приватизаційного процесу.</p>	2	-
<p>Тема 5. Правове регулювання ціноутворення, розрахунків та фінансової діяльності у сфері господарювання Поняття та види цін, порядок їх встановлення в сфері господарювання. Правова природа та порядок укладання (припинення) договору на розрахунково-касове обслуговування (договору банківського рахунку). Форми готівкових розрахунків та порядок касових операцій. Форми безготівкових розрахунків. Правові засади банківської та фінансової діяльності. Страхування у сфері господарювання.</p>	2	-
<p>Тема 6. Зовнішньоекономічна діяльність у сфері господарювання Поняття, види та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Форма та зміст зовнішньоекономічного контракту. Базисні умови зовнішньоекономічних контрактів купівлі-продажу (поставки). Особливості розрахунків за контрактами у сфері зовнішньоекономічної діяльності</p>	2	2
<p>Тема 7. Правові засади здійснення економічної експертизи Економічна експертиза як вид судової експертизи. Поняття, завдання та види економічної експертизи. Об'єкти економічної експертизи. Перелік питань, що порушуються в рамках економічної експертизи. Строки економічної експертизи. Особливості правового статусу експерта-економіста.</p>	2	-
Всього	14	6

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Правове забезпечення економічної діяльності та експертизи» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	<p>Тема 1. Поняття, джерела правового регулювання та легалізації економічної (господарської) діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закони України, що регулюють економічну (господарську) діяльність. 2. Підзаконні нормативно-правові акти, що регулюють економічну (господарську) діяльність. 3. Правове регулювання економіки як засіб забезпечення економічної безпеки України. 4. На основі вивчення зарубіжного досвіду (США, Японія, окремі європейські країни) визначте ефективні форми стимулювання підприємницької активності у малому й середньому секторах економіки. 5. Запропонуйте перспективні напрями державного регулювання економіки в Україні на сучасному етапі. 6. Охарактеризуйте зміст принципу «єдиного вікна» при державній реєстрації та видачі дозвільних документів. <p>Реферат</p> <ul style="list-style-type: none"> • Суб'єкти державного контролю у сфері господарювання та порядок їх взаємодії. • Некомерційна господарська діяльність як предмет правового впливу. • Господарсько-правові форми співпраці держави з приватними суб'єктами господарювання. • Принцип обмеження втручання держави в господарську діяльність суб'єктів господарювання. 	14	14
2	<p>Тема 2. Суб'єкти економічної (господарської) діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. При створенні повного товариства один з його засновників наполягав на включення до засновницького договору положення про звільнення його від обмежень на користь товариства з огляду на те, що він відмовляється від участі в управлінні справами на користь трьох інших учасників. <i>Як здійснюється ведення справ повного товариства?</i> <i>Які обмеження на користь товариства встановлюються законом?</i> <i>Чи правомірна вимога одного із засновників про звільнення його від обмежень на користь товариства з огляду на його добровільне усунення від ведення справ товариства?</i> 2. При створення командитного товариства двома його засновниками (громадянином Бойко та громадянином Потапенко), перший з яких мав бути повним учасником КТ, а другий – вкладником, уклали засновницький договір КТ, в якому закріпили його назву “Командитне товариство Бойко і Потапенко” та передбачили частки учасників в складеному майні товариства: Бойко 35%, Потапенко 75%. <i>Яка різниця в правовому статусі повних учасників КТ та вкладників?</i> <i>Чи відповідає вимогам закону положення укладеного між майбутніми повним учасником КТ та вкладником КТ засновницького договору?</i> <i>Які наслідки включення імені вкладника до фірмової назви КТ?</i> <i>Чи встановлює закон співвідношення між часткою (сукупною часткою) повного учасника (учасників) та вкладника (вкладників)?</i> 	14	14

	<p><i>Як доцільно вчинити за даної ситуації, аби процес заснування КТ відповідав вимогам закону?</i></p> <p>3. Засновуючи товариство з додатковою відповідальністю три особи (двоє громадян і товариство з обмеженою відповідальністю) уклали договір про заснування ТДВ, в якому передбачили, що засновники-громадяни мають нести додаткову відповідальність за зобов'язаннями товариства у подвійному розміру до їх вкладів, а ТОВ – в потрійному – як своєрідну плату за призначення представника ТОВ директором ТДВ, який не може бути відкликаний зборами учасників ТДВ ні за яких умов.</p> <p><i>Якими нормативно-правовими актами визначається правовий статус ТДВ?</i> <i>Які характерні ознаки притаманні ТДВ відповідно до закону?</i> <i>Чи є правомірним включення до договору про заснування ТДВ вищезгаданих положень про відповідальність учасників товариства?</i> <i>В якому порядку здійснюється управління ТДВ і формування його органів, в т.ч. виконавчого?</i> <i>Дайте оцінку дії засновників та вищезгаданих положень укладеного ними договору.</i> <i>Чи є укладений засновниками договір установчим документом ТДВ?</i></p> <p>4. Городянин Мельников А.М. після досягнення пенсійного віку вирішив переїхати до села, в якому колись проживала його мати і залишила йому в спадок хату з присадибною ділянкою 25 соток, і заснувати фермерське господарство з вирощування екзотичних для України страусів та реалізації їх м'яса та яєць, які характеризуються дієтичними властивостями.</p> <p><i>Чи має право гр-н Мельников А.М. заснувати фермерське господарство?</i> <i>Яким нормативно-правовим актом визначається правовий статус фермерського господарства та порядок його створення?</i> <i>Які умови є необхідними для заснування фермерського господарства?</i> <i>В якому порядку здійснюється його державна реєстрація?</i> <i>Чи може існувати фермерське господарство у складі однієї особи?</i></p> <p>5. Посадову особу районної державної адміністрації звинувачено у корупції і, як результат, притягнуто до відповідальності за заняття підприємницькою діяльністю. Під час службової перевірки було встановлено, що ця особа володіє корпоративними правами в Приватному акціонерному товаристві «Агрохолдинг». Вказана особа заперечує факт заняття нею підприємницькою діяльністю і ставить під сумнів обґрунтованість притягнення її до відповідальності за корупцію. На її думку, підприємницькою діяльністю займається не вона, а засноване за її участю акціонерне товариство.</p> <p><i>Розкрийте зміст і правову природу корпоративних прав.</i> <i>Якими нормативними актами визначено коло осіб, які не можуть займатися підприємницькою діяльністю?</i> <i>Чи змінилася б ситуація, якби зазначена посадова особа була учасником не акціонерного, а повного товариства?</i></p> <p>Реферат</p> <ul style="list-style-type: none"> • Правовий статус відокремлених підрозділів іноземних юридичних осіб як учасників господарських відносин. • Правовий статус органів акціонерного товариства та їх повноваження. • Обслуговуючі кооперативи в системі некомерційних суб'єктів господарювання. • Порівняльна характеристика правового статусу господарських товариств. • Господарська компетенція органів державної влади як учасників господарських відносин. • Господарська компетенція органів місцевого самоврядування як учасників господарських відносин. • Правове забезпечення відносин між дочірніми та материнськими компаніями. • Особливості господарської компетенції громадських об'єднань. • Правові та економічні умови функціонування державного сектору економіки 		
3	<p>Тема 3. Правовий режим майна суб'єктів господарювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий режим окремих видів майна суб'єктів господарювання. 2. Права інтелектуальної власності у складі майна суб'єкта господарювання. 3. Визначити сутність та співвідношення права власності, права господарського відання та права оперативного управління, як основних правових режимів майна в сфері господарювання. <p>Реферат</p>	14	16

	<ul style="list-style-type: none"> • Проблематика оперативного використання майна у внутрішньогосподарських відносинах. • Законодавство країн ЄС щодо правових режимів майна в сфері господарювання. • Сурогати цінних паперів як фінансові інструменти: сутність та правова природа. 		
4	<p>Тема 4. Правове регулювання управління державним (комунальним) майном та приватизації</p> <p>Порядок приватизації державного та комунального майна. Види аукціонів з продажу об'єктів приватизації відповідно до чинного законодавства. Стартова ціна об'єкта приватизації. Договір купівлі-продажу об'єкта приватизації та контроль за їх виконанням.</p> <p>Реферат</p> <ul style="list-style-type: none"> • Напрями лібералізації приватизаційного процесу в сучасних умовах України. • Викуп та аукціон як основні способи приватизації. • Роль радників у процесі приватизації об'єктів державної власності. 	14	16
5	<p>Тема 5. Правове регулювання ціноутворення, розрахунків та фінансової діяльності у сфері господарювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та правова природа фінансової діяльності суб'єктів господарювання. 2. Банківські операції та їх публічно-правові обмеження. 3. Підприємство, яке не підлягає приватизації, за результатами виконання певного замовлення іноземної компанії отримало прибуток в іноземній валюті, який був зарахований на валютний рахунок підприємства в установі банку. Між адміністрацією і трудовим колективом підприємства виник спір щодо розподілу цього прибутку. Адміністрація наполягала на тому, щоб більшу частину прибутку використати на придбання висококласного імпортного обладнання, оскільки наявне у підприємства обладнання вже морально застаріло, а трудовий колектив, в свою чергу, вважав, що отриманий прибуток повинен бути розподілений між працівниками підприємства, причому, враховуючи ризики коливання курсу гривні по відношенню до іноземних валют, саме в іноземній валюті. <p><i>Чи має даний спір господарський характер? Як і в якому порядку має бути вирішено спір?</i></p> <p>Реферат</p> <ul style="list-style-type: none"> • Банківське регулювання і банківський нагляд. • Правовий режим валютних операцій. • Ліцензування валютних операцій комерційних банків. • Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України. • Правовий статус Національного банку України. • Кооперативний банк: порядок створення та реєстрації. 	12	16
6	<p>Тема 6. Зовнішньоекономічна діяльність у сфері господарювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суб'єкт підприємницької діяльності Лопатін В.С. уклав договір купівлі-продажу деревини іноземним контрагентом – фірмою «Вудз Корпорейшн». Договір було складено англійською мовою, в ньому містилися преамбула із зазначенням повних назв та місцезнаходження контрагентів, предмет договору, кількість та якість товару (деревини), ціна товару в доларах США та порядок оплати товару. При цьому останнє застереження договору передбачало, що товар оплачується в Євро. <p><i>Які нормативно-правові акти та договори регламентують порядок укладення договорів купівлі-продажу з іноземними контрагентами? Чи всі істотні умови містить описаний вище договір купівлі-продажу?</i></p>	12	16

	<p><i>Які наслідки тягне за собою невідповідність змісту договору вимогам закону? Чи може в зовнішньоекономічному договорі відрізнятись валюта ціни та валюта платежу (розрахунку)?</i></p> <p>2. Німецький завод з виробництва побутової техніки уклав з українською мережею супермаркетів договір купівлі-продажу трьохсот посудомийних машин. Сторони включили до договору купівлі-продажу базисну умову поставки EXW (ExWorks). Під час перевезення товару на території Польщі сталася аварія і весь товар було знищено або пошкоджено. <i>Хто несе ризик випадкового знищення або пошкодження товару в даному випадку?</i></p> <p>3. Охарактеризуйте проблематику використання правил Інкотермс в зовнішньоекономічних контрактах.</p> <p>4. Змодельуйте положення зовнішньоекономічного контракту із використанням правил Інкотермс.</p> <p>Реферат</p> <ul style="list-style-type: none"> • Експорт товарів як один з основних видів зовнішньоекономічної діяльності. • Вдосконалення правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. • Колізійні норми зобов'язального права в зовнішньоекономічних договорах. 		
7	<p>Тема 7. Правові засади здійснення економічної експертизи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення судової економічної експертизи. 2. Експертиза документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності. 3. Експертиза документів про економічну діяльність підприємств і організацій. 4. Експертиза документів фінансово-кредитних операцій. <p>Реферат</p> <ul style="list-style-type: none"> • Правові основи аудиту в Україні та його види. • Правове значення аудиторської перевірки. 	12	16
	Всього	92	108

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	---

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Питання до заліку

1. Економічна сутність, значення і родова належність господарської діяльності.
2. Види господарської діяльності.
3. Сутність та складові поняття легалізації (легітимації) господарської діяльності.
4. Установчі документи суб'єктів господарювання.
5. Державна реєстрація суб'єктів господарювання: поняття, порядок здійснення.
6. Державна реєстрація припинення суб'єкта господарювання.
7. Порядок державної реєстрації змін в установчі документи та зміни відомостей про суб'єктів господарювання.
8. Підстави та порядок припинення діяльності суб'єктів господарювання.
9. Ліцензування господарської діяльності.
10. Дозвільна система у сфері господарської діяльності.
11. Поняття і види джерел правового регулювання економічної (господарської) діяльності. Закони України, що регулюють економічну діяльність.
12. Підзаконні нормативно-правові акти, що регулюють економічну діяльність.
13. Правове регулювання економіки як засіб забезпечення економічної безпеки України.
14. Поняття та види суб'єктів господарювання.
15. Поняття та види підприємств, теорія «персоніфікації підприємств» (господарчого органу)).
16. Державні та комунальні унітарні підприємства.
17. Громадянин як суб'єкт господарювання. Обмеження щодо зазначеного статусу.
18. Поняття, види та історія виникнення господарських товариств.
19. Суб'єкти корпоративного права та порядок реалізації їх прав та обов'язків.
20. Акціонерне товариство: поняття, види та правова природа.
21. Правовий статус господарських об'єднань.
22. Холдинг як суб'єкт господарювання.
23. Торгово-промислові палати: поняття, повноваження та умови створення.
24. Правовий статус виробничих, в тому числі сільськогосподарських кооперативів.
25. Правовий статус біржових організацій та інших особливих суб'єктів.
26. Поняття та види правового режиму майна господарських організацій.
27. Права інтелектуальної власності у складі майна суб'єкта господарювання.
28. Цінні папери як об'єкт майнових прав суб'єктів господарювання.
29. Право власності в Україні: поняття, підстави виникнення, форми власності та форми права власності.
30. Право господарського відання та оперативного управління.
31. Способи захисту майнових прав в господарських відносинах.
32. Правові засади, принципи та система управління державним майном.
33. Поняття, суб'єкти та об'єкти приватизації державного та комунального майна.
34. Способи приватизації.

35. Стадії приватизаційного процесу.
36. Порядок приватизації державного та комунального майна.
37. Види аукціонів з продажу об'єктів приватизації відповідно до чинного законодавства.
38. Договір купівлі-продажу об'єкта приватизації та контроль за їх виконанням.
39. Поняття та види цін, порядок їх встановлення в сфері господарювання.
40. Правова природа та порядок укладання (припинення) договору на розрахунково-касове обслуговування (договору банківського рахунку).
41. Форми готівкових розрахунків та порядок касових операцій.
42. Форми безготівкових розрахунків.
43. Правові засади банківської та фінансової діяльності.
44. Страхування у сфері господарювання.
45. Поняття зовнішньоекономічної діяльності та джерела її правового регулювання.
46. Державний вплив на зовнішньоекономічну діяльність.
47. Тарифне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
48. Вимоги до форми і змісту контрактів щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
49. Базисні умови поставки ІНКОТЕРМС, які застосовуються при регулюванні (укладанні) зовнішньоекономічних контрактів купівлі-продажу (поставки).
50. Порядок здійснення розрахунків та механізм контролю за розрахунками у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
51. Економічна експертиза як вид судової експертизи.
52. Значення судової економічної експертизи.
53. Поняття, завдання та види економічної експертизи.
54. Об'єкти економічної експертизи.
55. Перелік питань, що порушуються в рамках економічної експертизи.
56. Строки економічної експертизи.
57. Експертиза документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності.
58. Експертиза документів про економічну діяльність підприємств і організацій.
59. Експертиза документів фінансово-кредитних операцій.
60. Особливості правового статусу експерта-економіста.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ІСПИТУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою
		залік
90-100 (10-12)	A	зараховано
82-89 (8-9)	B	
74-81(6-7)	C	
64-73 (5)	D	
60-63 (4)	E	
35-59 (3)	Fx	не зараховано
1-34 (2)	F	

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рівень знань оцінюється:

- «зараховано», А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацювати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», С - від 74 до 81 балів – Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «зараховано», E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «не зараховано», «з можливістю повторного складання» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «не зараховано», «з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Господарське право : навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. Чернівці : Чернівець. нац.ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020.144 с. URL : <https://lexadvance.com.ua/wp-content/uploads/2020/05/ButyrskyG.K-1.pdf>
2. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с. URL : https://www.businesslaw.org.ua/wp-content/Gosp_pravo.pdf
3. Господарське право: Підручник / О.П. Подцерковний, В.Г. Олюха, О.О. Квасніцька та ін.; за ред. О.П. Подцерковного. Одеса: Фенікс, 2018. 616 с.
4. Смолин Г.В., Туркот О.А., Хомко Л.В. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с. URL : <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1051/1/gosp%20pravo.pdf>

5. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець ; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с. URL: <http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/09/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE.pdf>.
6. Дікань Л. В. Судово-економічна експертиза : навчальний посібник / Л. В. Дікань, В. Д. Понікаров, О. В. Кожушко. Х. : Вид ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 432 с.

Допоміжна

1. Господарське право України : підручник: Ч. 1 / [Андрєєва О. Б., Жорнокуй Ю. М., Гетманець О.П. та ін.]. Х. : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. 340 с. URL : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/280/Gosp_pravo_2014.pdf?sequence=2&isAllowed=y
2. Економічна експертиза: теорія, методологія та організації : моногр. за заг. ред. докт. екон. наук, проф. М.Лучка. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 308 с. URL : http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/42242/1/Ekonomichna_expertyza-monografia.pdf
3. Згама А.О. Правові аспекти функціонування похідних фінансових інструментів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Вип. 25. С. 71-74.
4. Згама А.О. Щодо захисту права власності позовом про визнання // Речові права в праві та законодавстві : розвиток і сьогодення : матеріали інтернет-конференції, 27 листопада 2015 р., м. Одеса, 2015. С. 52-57. URL : http://mgu.edu.ua/docs/konferencii/zbirnik_internet.pdf.
5. Згама А.О. Про правову природу пені за порушення строків здійснення розрахунків в іноземній валюті. *Перші читання пам'яті академіка В.К. Мамутова* : матеріали круглого столу, 08 лютого 2019 р., м. Київ. С. 174-178.
6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Сіваченка І.Ю. 2-ге вид., перероб. і доп. К.:ЦУЛ, 2016 . 792 с.
7. Інкотермс 2010. Правила ІСС з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі / [пер. з англ. ТОВ «Асоціація експортерів і імпортерів «ЗЕД»]. К. : Асоціація «ЗЕД», 2011. 265 с.
8. Подцерковний О.П., Зятіна Д.В. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Одеса: Фенікс, 2019. 166 с.
9. Юридичний супровід бізнесу : навчально-методичний посібник / Гофман О.Р., Добровольська В.В., Згама А.О., 2020. 110 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. // ВВР. 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР. - 2003. - № 18-22. – Ст. 144.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР. – 2003. - № 40-44. - Ст. 356.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. // ВВР. – 2011. – № 13-17. – Ст. 112.
5. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. // ВВР. – 2008. - № 50-51. - ст.384.
6. Про банки та банківську діяльність: Закон України від 07 грудня 2000 р. // ВВР. – 2001. - № 5-6. - Ст. 30.
7. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. // ВВР. – 2018. - № 30. - ст.239
8. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. // ВВР. - 1991. - №49. – Ст. 682.
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. - № 31-32. - Ст. 263.
10. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 // ВВР. - 2005. - №48. - Ст. 483.
11. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. // ВВР. – 2003. - № 36. - ст.275.

12. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 р. // ВВР. – 2015. - № 45. - ст.410.
13. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. // ВВР. 1991. – № 29. – Ст.377.
14. Про кредитні спілки: Закон України від 20 грудня 2001 р. // ВВР. – 2002. № - 15. – Ст. 101.
15. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. // Відомості Верховної Ради. – 2015. - № 23. - ст. 158.
16. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 // ВВР. 2007. № 29. Ст.389 .
17. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 // Голос України. – 31.07.2021. - № 143.
18. Про приватизацію державного і комунального майна: Закону України від 18.01.2018 // ВВР. – 2018. - № 12. - ст.68.
19. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23 грудня 1998 р. // ВВР. – 1999. - N 5-6. - Ст. 44.
20. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-ХІІ// Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994. № 28. Ст.232
21. Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю від 06.02.2018 р. // ВВР. – 2018. - № 13. - ст.69.
22. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. // ВВР. - 1992. - № 10. - Ст. 139.
23. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні: Закон України від 12 липня 2001 р. // ВВР. № 1. Ст.
24. Про холдингові компанії: Закон України від 15 березня 2006 р. // ВВР. – 2006. - № 34. – Ст. 291.
25. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. // ВВР. – 2006. - № 31. – Ст. 268.
26. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків: Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 р. № 162. Офіційний вісник України. 2022 р. № 64, стор. 58, стаття 3873.
27. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами: постанова НБУ від 03 грудня 2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 52. том 1. стор. 342. стаття 2831.
28. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: постанова НБУ від 29.07.2022 № 163// Офіційний вісник України. 2022 р. № 64, стор. 88, стаття 3874
29. Про затвердження Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними : постанова Правління Національного банку України від 29 вересня 2022 року № 210

Інформаційні ресурси

http://portal.rada.gov.ua	Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
http://www.kmu.gov.ua	Урядовий портал України
https://supreme.court.gov.ua	Верховний Суд
http://reestr.court.gov.ua	Єдиний державний реєстр судових рішень
http://partnerstvo.com.ua/	Закони України
http://www.uapravo.net/	Законодавство України
http://pravoznavec.com.ua	Правознавець: Електронна бібліотека юридичної літератури
http://www.urist.in.ua/	Український юридичний форум
http://yurist-online.com/uslugi/ yuristam/knigi/	Книги та підручники з права України
http://www.nbu.gov.ua	Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського